

Győri Ítéltábla
Pf.III.20.044/2012/9.szám

Az ítéltábla a dr. Zakár András ügyvéd, mint ügygondnok által képviselt **felperesnek** jogtanácsos által képviselt **I.r.** és dr. Horváth Gizella ügyvéd által képviselt **II.r alperesek** ellen **kártérítés megfizetése** iránt indított perében, a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2011. december 5. napján kelt 31.P.20.341/2010/56. számú ítéletével szemben, a felperes által 57. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az elsőfokú eljárásban feljegyzett kereseti illetéket és felmerült költséget az állam viseli.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. és II. r. alpereseknek 15 napon belül fejenként 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítéltábla dr. Zakár András ügyvéd ügygondnok díját 60.000.-(hatvanezer) forintban állapítja meg, és megkeresi a Győri Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy a fenti ügygondnoki díjat az ellátmány terhére utalja az ügygondnok részére.

A feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincsen helye.

I n d o k o l á s :

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság ítéletében a felperes kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg I-II. r. alperesnek személyenként 125.000.-Ft perköltséget. A bíróság dr. Zakár András ügyvéd ügygondnoki díját 125.000.-Ft-ban állapította meg. Az ítélet jogerőre emelkedését követően megkeresni rendelte a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság Gazdasági Hivatalát a fenti összegű ügygondnoki díj kiutalása végett.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a II. r. alperes, mint a felperes egykori házi orvosa 2008. április 3-án a felperest gépjárművezetésre alkalmatlannak nyilvánította, és kezdeményezte **Város 1 Megyei** Jogú Város Okmányirodájánál a gépjárművezetői engedélyének bevonását. Erre tekintettel a. Város 1 **Települési** Önkormányzat Jegyzője

2008. április 18. napján kelt számú határozatával a felperes gépjármű vezetői engedélyét a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 35/2000.(XI.30.) BM. rendelet 31. § (3) bekezdés d) pontja alapján visszavonta, és elrendelte 2008. április 3. napjától a felperes vezetési jogosultságának szünetelését az alkalmas minősítésű orvosi igazolás bemutatásáig. A felperes a vezetési jogosultságát igazoló okmányait 2008. május 3. napján adta le.

A felperes fellebbezése folytán eljárta ... Regionális Közigazgatási Hivatal vezetője a .../2008. számú, 2008. június 6-án kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta azzal az indokkal, hogy az elsőfokú alkalmassági vélemény kiállítására jogosult háziorvos értesítése alapján a közlekedési igazgatási hatóságnak nincs mérlegelési jogköre, hanem a háziorvos véleménye alapján az elsőfokú határozatban hivatkozott jogszabályi rendelkezésre tekintettel a vezetői engedély visszavonásáról kell rendelkeznie. A jogorvoslati eljárás során nem vehető figyelembe a felperes által becsatolt újabb, 2008. május 6. napján kelt és a felperes gépjárművezetői alkalmasságát igazoló vélemény, mivel a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról szóló 13/1992.(VI.26.) NM. rendelet szerint az elsőfokú alkalmatlanságot kimondó véleménnyel szemben az ügyfélnek kizárólag a jogszabályban meghatározott, másodfokon eljáró szerv által végzett egészségi alkalmassági vizsgálat kezdeményezésére van lehetősége. A felperes a másodfokú alkalmassági vizsgálatot nem kérte, illetőleg a II. r. alperes által kezdeményezett vizsgálaton nem jelent meg.

Megállapítható, hogy 2009. szeptember 9. napján a felperes "A" háziorvoshoz jelentkezett át, aki - a "B" Megyei Oktató Kórháztól kért pszichiáteri szakorvosi vizsgálatot követően - a felperest 2010. február 10. napján gépjárművezetésre alkalmasnak nyilvánította.

A felperes 2002. óta szenved paranoid skizofréniában. A perben kirendelt igazságügyi elmeorvos szakértő megállapítása szerint mind az eljárás időtartama alatt, mind a szakértői vizsgálat időpontjában az ügyei viteléhez szükséges belátási képessége pszichés állapota miatt tartósan, teljes mértékben hiányzott és hiányzik jelenleg is. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperes képviselőjére ügygondnokot rendelt.

A felperes a kereseti kérelmében az I-II. r. alperest egy-egymillió forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni.

Álláspontja szerint az I. r. alperes jogsértést követett el azzal, hogy a II. r. alperes jogellenes magatartásának kivizsgálásával kapcsolatosan nem megfelelően járt el, a felperes feljelentései nyomán a tényállást kellő mélységben nem derítette fel.

A II. r. alperes a felperes emberi méltóságát sértve, személyi szabadságát korlátozva a felperest vezetői engedélyének megszerzésében jogellenesen akadályozta. A II. r. alperes jogsértő magatartása abban áll, hogy háziorvosként a szükséges vizsgálatokat nem végezte el és szakorvosi lelet hiányában döntött a felperes gépjárművezetői alkalmasságának kérdésében.

Alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet azért utasította el, mivel a felperes nem tett eleget a Pp.164. § (1) bekezdésén és a Ptk.84. § (1) bekezdés e.) pontján, a Ptk.339. § (1) bekezdésén és a Ptk.349. § -án alapuló, a kártérítési felelősség általános és különös feltételei tekintetében fennálló bizonyítási kötelezettségének.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a korábbiakban hivatkozott 13/1992.(VI.26.) NM rendelet 1. § (1) bekezdése, illetőleg 8. § a.) pontja értelmében a felperes vonatkozásában az egészségi alkalmassági vizsgálatot első fokon végző szerv az illetékes háziorvos volt, aki - a rendelet 9. § (4) bekezdése értelmében - az alkalmatlanság megállapítása esetében a vizsgálat eredményéről a járművezető (felperes) lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes közlekedési igazgatási hatóságot értesíteni köteles. A közlekedési igazgatási hatóságként - a 35/2000.(XI.30.) BM rendelet 1. § (1) bekezdés a.) pontja alapján első fokon eljárni jogosult - települési önkormányzat jegyzője a hivatkozott BM rendelet 12. §-a, 15. § (1) bekezdés c.) pontja, illetőleg 31. § (1) bekezdés b.) pontja alapján a fenti értesítés alapján a felperes vezetési jogosultságának szünetelését köteles volt elrendelni.

Ezzel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a fenti jogszabályok értelmében - a felperes által személyiségét korlátozóként értékelt - II. r. alperesi magatartás személyiségi jogokat sértő jellege, jogellenes volta nem állapítható meg. Mivel a II. r. alperes a felperes pszichiátriai megbetegedésére tekintettel vezetési alkalmatlanságát véleményezte, ezért a közlekedési igazgatási hatóságot értesíteni volt köteles.

A II. r. alperes véleményének szakmai szempontú indokoltságát azonban a bíróság jelen perben nem vizsgálhatta. Az egészségi alkalmassági vizsgálatot első fokon végző szerv véleményét a hivatkozott NM. rendelet 15.§ (1) bekezdése és 11. § (1) bekezdés a.) pontja értelmében az egészségi alkalmassági vizsgálatot másodfokon végző szerv, az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság Orvosszakértői Intézetének - a felperes állandó vagy ideiglenes lakóhelye szerint illetékes a főváros, illetőleg a megye területén kijelölt - elsőfokú bizottsága végezhette volna. Felperes azonban elmulasztotta az elsőfokú orvosi megállapítás felülvéleményezésének kérelmezését.

A II. r. alperes terhére tehát személyiségi jogokat sértő magatartás nem állapítható meg.

A fentiekben túl utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy a II. r. alperes a BM. rendeletben szabályozott eljáráshoz kapcsolódó, de önálló, rátelepített hatósági jogkörben eljárva állapította meg a felperes egészségi alkalmatlanságát, így II. r. alperes magatartása a Ptk.349. § alapján vizsgálendő. Ennek tükrében a felperes gépjárművezetői alkalmatlanságának megállapítására vonatkozó felülvéleményezés igénylésének elmulasztása, - mint a rendelkezésre álló jogorvoslat ki nem merítése - önmagában kizárja a Ptk.349. § és 339. § alapján vizsgálendő kártérítési igény alappal történő érvényesítését.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a vezetői engedélyek visszavonásával összefüggő, azaz az előterjesztett keresettel kapcsolatos jogsértő magatartás az I. r. alperes tekintetében sem volt feltárható. A járművezetésre jogosító okmány kiadásával, visszavonásával kapcsolatos, illetve az egészségi vizsgálatot végző szervek eljárásával összefüggő döntéseket

az I.r. alperes még bejelentés, illetve panasz esetén sem bírálhatja felül. Így az I. r. alperes részéről sem jogszabálysértő magatartás, sem bármely kötelezettség elmulasztása, mint jogellenes tevékenység nem merül fel, így az I. r. alperessel szemben előterjesztett kártérítési felelősség feltételei sem állnak fenn.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását kérte az elsőfokú ítélet megalapozatlansága okán.

Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a felperest gépjárművezetésre alkalmassá nyilvánító, később született orvosi véleményt.

Sérrelmezte, hogy alperesek eljárásuk során nem tettek kellő mértékben eleget az ügyféllel történő együttműködési kötelezettségüknek. Ennek következtében a felperes vezetői engedély nélkül maradt.

Az ítélet indokolásában írtakkal szemben kifejtette, hogy a bíróságnak a II. r. alperes által az alkalmatlanságról adott megállapítást szakmai szempontból szükségtelen lett volna felülvizsgálni, mivel felperes szakorvosi vizsgálata ekkorra már megtörtént, alkalmassága megállapítást nyert, így II.r. alperes megalapozatlan szakvéleménye következtében - a gépjárművezetői engedély bevonásával - sérült a személyiségi joga.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására és a felperes perköltségben marasztalására irányult.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az ítélet megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, helyes tényállást állapított meg, amelyből levont jogi következtetéseivel - és azok indokaival is - az ítélet egyetért

A 35/2000.(XI.30.) BM. rendelet 1. §. (1) bekezdés a) pontja értelmében a rendeletben meghatározott hatósági ügyekben - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - első fokon a külön jogszabályban meghatározott körzetközponti feladatokat ellátó települési önkormányzat jár el közlekedési igazgatási hatóságként.

Az idézett rendelkezésből következően a kereseti kérelem alapjául szolgáló tényálláshoz kapcsolódóan az I. r. alperesnek hatásköre nincs, ezért kártérítési felelősséget megalapozó jogellenes mulasztás sem róható a terhére. Jogellenes, felróható magatartás hiányában az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el az I. r. alperessel szemben előterjesztett kártérítésre irányuló kereseti kérelmet.

A 13/1992.(VI.26.) NM. rendelet 8. § a.) pontja értelmében az egészségi alkalmassági vizsgálatot első fokon végző szerv az I. alkalmassági csoportba tartozó személy esetén az illetékes háziorvos.

A fenti rendelkezés értelmében a háziorvos jogosultsága annak eldöntése, hogy a felperesnek, mint közúti járművezetőnek nincs-e olyan betegsége, testi vagy szellemi,

illetőleg érzékszervi fogyatékosága, amelyek a közúti járművezetésre egészségi szempontból őt alkalmatlanná teszik.

Az alkalmatlanság megállapítása esetén azonban a hivatkozott rendelet 9. § (4) bekezdése a háziorvos részére értesítési kötelezettséget ír elő az illetékes közlekedési igazgatási hatósághoz, amely - a 35/2000. (XI.30) BM rendelet 31. § (1) bekezdés b.) pontja értelmében - a vezetési jogosultság szünetelésének elrendelésével korlátozza a közúti közlekedésben járművezetőként történő részvételét annak, aki a megkívánt egészségi előírásoknak nem felel meg.

A fentiekből következően a II. r. alperesnek jogszabály biztosította mérlegelési jogköre volt annak eldöntésére, hogy a felperes a gépjárművezetésre alkalmas vagy alkalmatlan egészségi állapotban van-e. Amennyiben azonban állapotát erre alkalmatlannak ítélte, úgy a közlekedési igazgatási hatósághoz értesítési kötelezettsége áll fenn. Az alkalmatlanság megállapítása tehát II. r. alperes részéről nem felróható jogellenes magatartás, hanem jogszabály biztosította döntési lehetőség volt.

Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy annak megítélése, miszerint a II. r. alperes, mint háziorvos a felperest a vonatkozó orvos szakmai előírások szerint megalapozottan minősítette-e járművezetésre alkalmatlannak, nem a bíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Ennek orvosi szempontú felülvizsgálatára a 13/1992. (VI.26.) NM. rendelet 15. § (1) bekezdése és a 11. § (1) bekezdés a.) pontja szerint az Országos Társadalombiztosítási Főigazgatóság Orvosszakértői Intézetének illetékes bizottsága lett volna jogosult, akihez a felperes az alkalmatlanná minősítő vélemény kézhezvételétől számított 15 napon belül fordulhatott volna. Ezt azonban elmulasztotta a felperes.

A felperesnek a II. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelme tehát nemcsak a II. r. alperes részéről kifejtett magatartás felróhatóságának és jogellenességének hiányában nem megalapozott, hanem azért sem, mert a felperes a rendelkezésre álló - a számára sérelmes alkalmatlanná minősítő véleménnyel szemben előterjeszthető -rendes jogorvoslati lehetőségeket sem merítette ki, így a Ptk.349. § (1) bekezdésében írt, a kártérítési felelősség különös feltétele sem teljesült.

A fentiek alapján az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a felperes kártérítésre irányuló kereseti kérelmét, ezért az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperest az ítéletábla a Pp.78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a 32/2003.(VIII.22.) IM. rendelet alapján megállapított mértékű, ügyvédi, illetve jogtanácsosi munkadíjból álló másodfokú perköltség alperesek részére való megfizetésére.

A felperes személyes költségmentessége okán a fellebbezési illeték - a 6/1986.(VI.26.) IM. r. 13-14.§. alapján - az állam terhén marad.

Győr, 2012. október 17. napján

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
a tanács elnöke

Dr. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

Dr. Világi Erzsébet sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó: